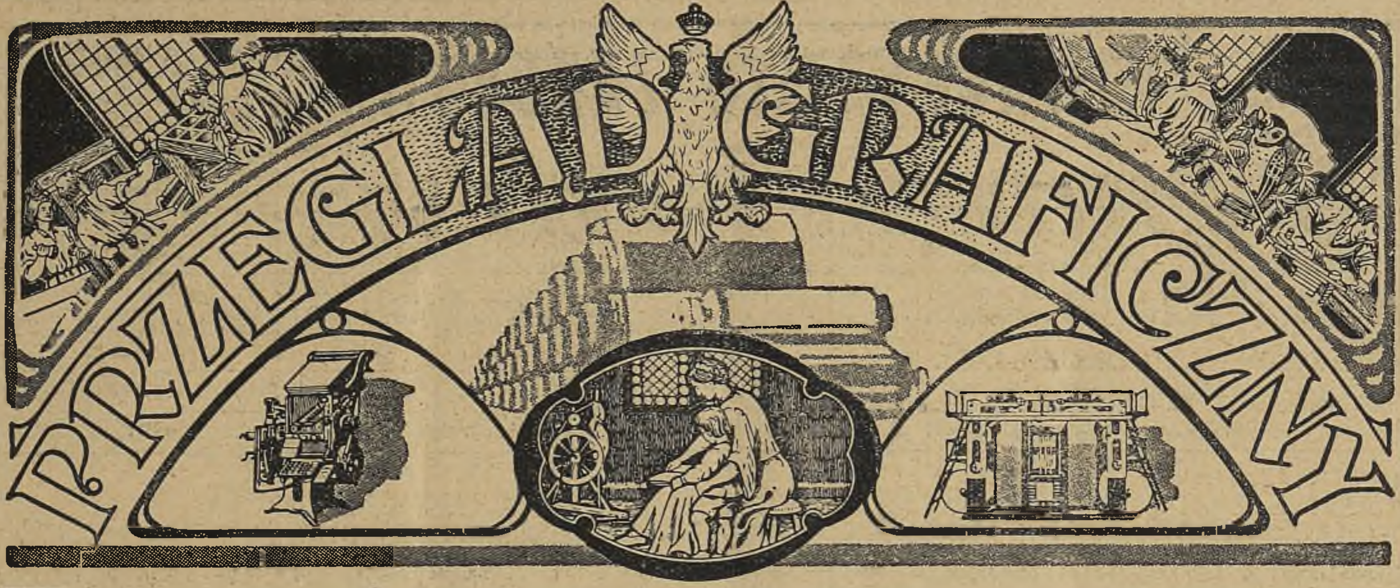
Nr. 31. Poznań, sobota, 4 sierpnia 1923. Rocznik 4.

Organ Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Komunikaty

Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Zwyżka abonamentu gazet na wrzesień.

Wobec ponownego podrożenia papieru o ca 50% i robocizny o 90% uchwaliło zebranie wydawców z dn. 1 bm. podwyższyć przedpłatę gazet na wrzesień o minimalnie 100%. Sekr. gen.: *Krug.*

Zwyżka płac.

Na mocy układu cennikowego z dnia 24 marca 1922 roku podwyższa się płacę pracowników drukarskich z dniem 1 sierpnia począwszy o 90%.

Tabelkę z rozliczeniem nowych płac zamieszczamy drugostronnie. Sekr. gen.: *Krug.*

„Polski Cennik Drukarski".

Na miesiąc sierpień obowiązuje mnożnik 4600%. Sekr. gen.: *Krug.*

Pocztowe opłaty gazetowe.

Na mocy artykułu 10 ustawy z dnia 27 maja 1919 roku o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. Pr. P. P. nr. 44 pozycja 310 z r. 1919), Ministerstwo Poczt i Telegrafów rozporządzeniem z dn. 5 czerwca 1923 r. nr. 5280/VI zniosło ważność postanowień punktu 8 wewnętrznej taryfy pocztowej ogłoszonej w Dzienniku Urzęd. Min. Poczt. i Telegr. nr. 12 z 1923 r. dotyczącego opłat za czasopisma i wprowadziło nowe opłaty, oparte na przeciętnej wadze egzemplarzy poszczególnych wydawnictw i procentowym stosunku **do opłat za druki zwykłe odpowiedniej wagi.**

Opłata od każdego egzemplarza czasopisma wynosi:

Za czasopismo do wagi	25 gr.	35%	opłaty za druki do wagi	25 gr.
„ „ „ „	50 „	35%	„ „ „ „	50 „
„ „ „ „	100 „	25%	„ „ „ „	100 „
„ „ „ „	250 „	25%	„ „ „ „	250 „
„ „ „ „	500 „	25%	„ „ „ „	500 „
„ „ „ „	1000 „	25%	„ „ „ „	1000 „

Opłaty pocztowe za czasopisma Urzędy pocztowe pobierać będą jak dotychczas z góry miesięcznie względnie kwartalnie. Miarodajną wagą do obliczenia opłat gazetowych stanowić będzie przeciętna waga wszystkich numerów danego czasopisma, wydanych w ciągu jednego tygodnia, lub też waga poszczególnego numeru czasopisma wychodzącego raz tygodniowo. Dla wydawnictw, ukazujących się rzadziej jako to: dwutygodników, miesięczników miarodajną będzie waga poszczególnego ostatnio wydanego numeru.

Urząd pocztowy podając powyższe rozporządzenie Administracji do łaskawej wiadomości, zaznacza, że rozporządzenie o sposobie obliczania opłat za czasopisma wchodzi w życie z dniem 1 lipca br. i że prenumerata za czasopismo Orędownik Wielkopolski ustalona na miesiąc lipiec b. r. nie ulega zmianie. Ze względu na to, że nowy system obliczania opłat gazetowych w porównaniu do obecnego, będzie znacznie korzystniejszy dla Wydawnictwa, tut. Urząd pocztowy wypłaci prenumeratę za czasopismo Orędownik Wielkopolski za miesiąc lipiec b. r. po potrąceniu opłaty ustalonej na podstawie wagi jednego egzemplarza czasopisma.

Celem ujednostajnienia postępowania przy ustaleniu prenumeraty za czasopisma, uprasza Urząd pocztowy Administrację w przyszłości przy złożeniu deklaracji gazetowej o łaskawe zadeklarowanie **tylko prenumeraty miejscowej** (bez opłaty pocztowej), do której Urząd pocztowy doliczy opłatę pocztową ustaloną na podstawie przeciętnej wagi czasopisma.

Przykład: 6 egzemplarzy „Orędownika Wielkopolskiego", wydanych w jednym tygodniu, ważą 162 gr. Waga przeciętna 1 egzemplarza wynosi zatem 162 : 6 = **27 gr.** Druk wagi od 25—50 gr. kosztuje 100 mk., 35% tego = 35 mk. × 26 (w lipcu 26 egzemplarzy) = 910 mk.

O farbach drukarskich.

Czasopismo fachowe „The Paper Maker's Monthly Journal" podało orzeczenie amerykańskiego urzędu badawczego materjały „Bureau of Standards", ogłoszonego w okólniku nr. 53, z dziedziny farb drukarskich, składników farb drukarskich oraz badania gotowego produktu. Podajemy z tego co następuje:

Obecna płaca w zawodzie graficznym w Poznaniu, obowiązująca od 1 sierpnia 1923
(zwyżka 90 % — 46 godzin tygodniowo).

	w 1 roku po wyuczeniu				do 21 lat				do 24 lat				ponad 24 lata			
	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo
Zecer ręczny, litograf, kamieniodrukarz, chemigraf	8 691	13036	17382	399 786	9 743	14614	19486	448 178	11601	17401	23202	533 646	14136	21204	28272	650 256
Oddziałowy, Metrampaż, Korektor } 10% więcej	9 560	14340	19120	439 760	10717	16075	21434	492 982	12761	19141	25522	587 006	15550	23325	31100	715 300
Zecer maszynowy 20% więcej	10429	15643	20858	479 734	11692	17538	23384	537 832	13921	20881	27842	640 366	16963	25444	33926	780 298
Oddział. w linotyp. 10% więcej	11472	17208	22944	527 712	12861	19291	25722	591 606	15313	22969	30626	704 398	18659	27988	37318	858 314
	w pierwszych 2 latach				w 3 i 4 roku				po 4 latach							
Introligator	8 073	12109	16146	371 358	10104	15156	20208	464 784	12086	18129	24172	555 956				
Oddziałowy w intr. 10% więcej	8 880	13320	17760	408 680	11114	16671	22228	511 244	13295	19942	26590	611 570				
	po wyuczeniu				po 1 roku				po 3 latach				po 5 latach			
Nakładaczki lub pracow. introligatorskie	2 428	3 642	4 856	111 688	3 200	4 800	6 400	147 200	5 107	7 660	10214	234 842	6 397	9 595	12794	294 262
	w 1 roku				w 2 roku				w 3 roku				w 4 roku			
Uczniowie	1 034	1 551	2 068	47 564	2 082	3 123	4 164	95 772	2 605	3 907	5 210	119 830	3 646	5 469	7 292	167 636

I. Konieczne znamiona doskonałej farby drukarskiej.

Konieczne znamiona i zalety doskonałej farby drukarskiej zależne są od celu, któremu ma służyć. Państwowe zakłady graficzne Stanów Zjednoczonych w Ameryce Północnej w przedmiocie farb drukarskich wydały przepisy następujące:

a) dla druku rotacyjnego:

1. Olej (pokost) nie powinien się z farby drukarskiej wyłączać ani podczas druku na płycie, ani też w puszce.

2. Po zetknięciu z papierem podczas druku farba całkowicie schodzić powinna z płyt. Farba musi schnąć w sposób wystarczający na papierze, jednakże nie do tego stopnia, ażeby farba odrywała włókna papieru, lub wywierała wpływ ujemny na wałki rozcierające farbę, nie powinna zasychać ani na wałkach, ani też na płycie drukarskiej.

3. Olej lub pokost znajdujący się we farbie drukarskiej nie powinien się oddzielać na papierze zadrukowanym.

4. Farba powinna po zaschnięciu na drukach przedstawiać się w żywym czarnym kolorze, nigdy nie powinna mieć wyglądu szarawego, wyblakłego.

5. Spotrzebowanie farby musi być umiarkowane, korzystne; przeliczenie odbywać się powinno według ilości zużywanej na 10 000 stronic zadrukowanych.

b) dla druku akcydensowego, w kolorze czarnym:

1. Jak powyżej pod a).

2. Farba powinna być o tyle zwięzła, by rozcieranie po wałkach było doskonałe.

3. Farba powinna na papierach pisemnych i pocztowych schnąć doskonale, ażeby druki w tłoczni nie ulegały zamazywaniu; farba nie powinna zadzierać włókien papieru, ani zalewać papierów kredowych.

c) Farby dla druków płaskich i autotypji:

Przepisy podobne jak pod b) względnie a), jednakowoż nieco obostrzone.

II. Badanie farb drukarskich.

Farby przeznaczone dla druków rotacyjnych bada się najlepiej, używając papierów gładzonych, gatunku najczęściej używanego, na tłoczni rotacyjnej. Płyty drukarskie muszą być beznagannie przyrządzone, tłocznia znajdować się w doskonałym stanie. Przed przelaniem farby do zbiornika tłoczni należy daną ilość zważyć; ilość jej powinna być obliczona tak, ażeby starczyła na trzygodzinne utrzymanie tłoczni rotacyjnej w biegu. Płyt i wałków nie powinno się po ukończeniu druku zmywać, ażeby nazajutrz obserwować można stopień zasychania farby na płytach i wałkach oraz stopień doskonałości w kierunku rozcierania farb. Farb, z których olej względnie pokost wydziela się z farby drukarskiej, czy to na płytach lub w zbiorniku tłoczni używać nie należy. Po ukończeniu badania farby odważa się farbę pozostałą w zbiorniku i dolicza rozstartą na wałkach.

Do badania farb dla druków akcydensowych używa się na druki badawcze papierów drukarskich przednich, papierów pisemnych i konceptowych, najczęściej w danym zakładzie graficznym używanych.

Do badania farby przeznaczonej na druki wykonywane w tłoczni płaskiej, używa się papierów gładzonych, zwykłej jakości, najczęściej w danym zakładzie graficznym używanych.

Do badania farby na autotypje używa się papierów kredowych. Farby na ten cel przeznaczone powinny być zwięzłe, powinny doskonale udzielać się z zbiornika tłoczni na wałki, powinny być tak miękkie jak świeże masło. Powinny też doskonale zasychać na arkuszach podczas druku.

Z chwili bieżącej

Kurs grafiki w Państwowej Szkole Przemysłowej w Bydgoszczy. Państwowa Szkoła Przemysłowa w Bydgoszczy podała do wiadomości powszechnej, że państwo polskie dbając o rozwój drukarstwa, litografji i fototechniki tworzy tymczasowo skrócony rocz-

ny kurs grafiki przemysłowej przy Państwowej Szkole Przemysłowej w Bydgoszczy. W przyszłości zaś ma zamiar utworzyć „szkołę nauk graficznych“ z kursem kilkoletnim.

Zawieszenie „Salonu Literackiego“ na rzecz wydawnictwa „Proporzec“. Wychodzące w Poznaniu czasopismo belletrystyczne „Salon literacki“ pod redakcją p. Koreywy, a drukiem i nakładem p. J. Goździejewskiego, zostało zawieszone. W to miejsce wydaje p. J. Goździejewski nowe czasopismo literackie p. t. „Proporzec“. Redakcję „Proporca“ powierzono p. Stanisławowi Maykowskiemu; nad częścią ilustracyjną czuwać będzie artysta malarz prof. Władysław Boguski. — Nowemu wydawnictwu życzymy powodzenia!

Z przemysłu graficznego w Węgrzech. Strajk demonstracyjny składaczy czcionek, powstały wskutek zakazu wydawnictwa demokratycznego „Nepszawa“ ustał. Od 14 lipca zaczęły wychodzić w Budapeszcie wszystkie dzienniki z powrotem.

Z przemysłu graficznego w Rumunji. Z dniem 1 sierpnia upłynęła umowa cennikowa pomiędzy stowarzyszeniem właścicieli zakładów graficznych a związkiem drukarzy. Ponieważ ci ostatni zażądali byli znacznej zwyżki myta powstał zatarg, a wszczęte układy nie dały dotychczas żadnego wyniku.

Z przemysłu graficznego w Norwegji. Z dniem 16 czerwca, jak donosiliśmy, ustał 10 tygodniowy strajk, sprawę sporną, o myto, obydwie strony oddały pod rozstrzygnięcie sądu rozjemczego. Tenże pod koniec czerwca był zawyrokował, że myto nie zostanie skrócone, lecz podwyższone i to o 2 korony tygodniowo dla pracowników wykwalifikowanych, a 1,20 koron dla niewykwalifikowanych. Wyrok rozjemczy obydwie strony uznały; temsamem został długotrwały zatarg ostatecznie załatwiony.

Z przemysłu graficznego w Rosji. Związki robotnicze potraciły w roku 1922 przeszło 25 proc. członków. Związek pracowników drukarskich stracił był 38 348 członków.

Z przemysłu graficznego w Hiszpanji. Minimum zarobku pracowników drukarskich wynosi tygodniowo 9240 pesetów czyli 400,40 pesetów miesięcznie. W poszczególnych miejscowościach, naprzykład w drogiej miejscowości kąpielowej Santanderze dopłata drożyźniana wynosi 10 proc.

Echa wystawy introligatorskiej w Hamburgu. Z okazji zjazdu introligatorów w Hamburgu urządzono tamże od 21 do 24 lipca wystawę prac introligatorskich, szczególnie opraw książkowych. Szczególnie wystawiono oprawy hamburskie od czasów starożytnych aż do nowoczesnych. Wystawę urządzono w muzeum sztuki stosowanej i rękodzielnictwa, położonem przy placu Steintor. Szczególnie zainteresował zwiedzających wystawę „zbiór paryski“, to jest oprawy książek pochodzenia francuskiego, angielskiego, belgijskiego, włoskiego i niemieckiego, zakupiony na wystawie w Paryżu w roku 1900. Również zwracały uwagę oprawy artystyczne zmarłego mistrza introligatorskiego Gustawa Jebsena.

Ceny papieru krajowego

ważne od 28 lipca r. b.

Gatunek papieru	Ceny hurtowne loko Poznań za kg. mk.
Gazetowy rotacyjny	9.687 loko fabr.
„ w arkuszach	12.900
Drukowy matowy	16.200
„ satynowany	17.000
Piśmienny Nr. 3 i konceptowy	20.000
„ Nr. 2	25.500
„ Nr. 1 bezdrzewny	30.700
Karton pocztówkowy bezdrzewny	32.800
„ „ drzewny	22.800
Piśmienny kolorowy (albumowy)	22.900
Okładkowy kajetowy	22.600
Kopertowy t. zw. angielski	21.800
Skoroszytowy	31.500

Za makulaturę płacą fabryki przy dostawach wagonowych 23% od ceny papieru rotacyjnego; obecnie więc 2228 mk. za kilogram.

INVENTIA Tow. Akc. w POZNANIU

Fabryka maszyn przemysłu graficznego i papierniczego

Generalne zastępstwo na Rzeczpospolitę Polską

Hurtownia Drukarska Tow. Akc. w Poznaniu, Stary Rynek 4.

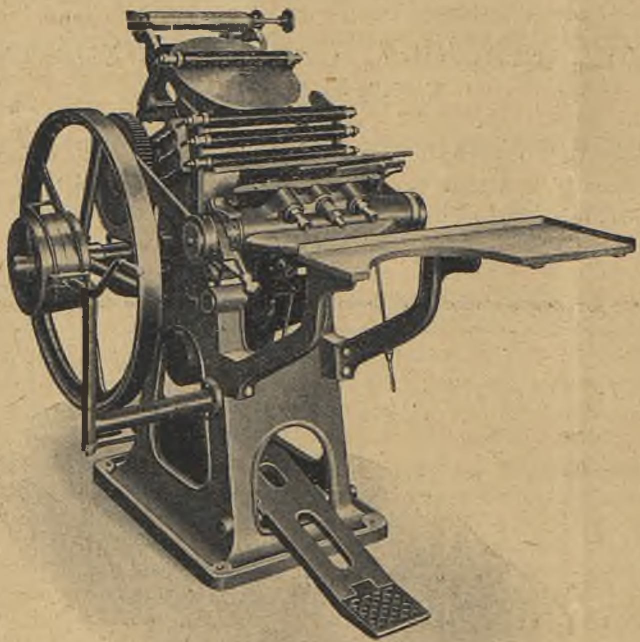
Znakomite wykonanie, pierwszorzędny materjał gwarantuje wielką trwałość samej maszyny oraz szybkość i wielka dokładnosć wykonanych druków.

Prosta i racjonalna konstrukcja.

Normalna działalność maszyny wynosi 1500 odbitek na godzinę. Działalność ta da się jeszcze zwiększyć o ile obsługujący maszynę zdola nadążyć nakładać.

Zakres zastosowania tej maszyny jest ogromny, nie tylko bowiem zwykłe roboty drukarskie ale nawet najdelikatniejsze wielobarwne, siatkowe i kreskowe reprodukcje obrazów i rysunków można w najkorzystniejszy sposób na „tłoczce“ wykonywać. Można ją także z równym powodzeniem zastosować tak do wykonywania robót wytłaczanych jak i do reliefowo lekkich sztancowanych.

„Tłoczka“ nr. I.

Dzięki doskonałemu prowadzeniu płyty naciskowej można zastosować największe potrzebne naciski tejże na formę drukarską jak również najbardziej precyzyjne przyłożenie papieru do tejże, co gwarantuje doskonałą ostrość, zupełną czystość i pełność wykonanych odbitek. Trzymadła papieru można szybko i łatwo ustawić. **Łatwość przygotowania tak formy** jak i płyty do druków, a to dzięki znacznemu wychyleniu się płyty naciskowej, co również ułatwia nakładanie, jak i w wielkim stopniu zwiększa bezpieczeństwo obsługującego maszynę. Łatwość ta jest jeszcze przez to zwiększoną, że walce, nakładające farbę na czcionki znajdują się w czasie największego wychylenia płyty pod formą drukarską.

Excentryczny wychwyt

umożliwia w czasie ruchu maszyny natychmiastowe odstawienie płyty od formy przez co umożliwione jest niedopuszczenie przyciśnięcia papieru do formy z czcionkami w razie błędnego nałożenia tegoż na płytę.

Tak płyta naciskowa jak i podstawa formy jest najdokładniej do płaszczyzny dostosowana, a kształt ich przekrojów zapobiega paczeniu lub skrzywieniu się tych dokładnych płaszczyzn.

Regulacja nacisku płyty jest bardzo dostępną i łatwą do obsługi.

Kałamarz i urządzenie rozdziału farby jest proste i automatyczne gwarantujące dokładność roztarcia farby jak również umożliwia najdalej idącą regulację ilości nakładanej na walce farby.

Zmianę farby uskutecznia się łatwo i szybko przez wyjęcie i założenie naczynia z nową farbą.

Ze względu na bezpieczeństwo obsługującego wykonano pedał na zawiasie co uniemożliwia zgniecenia stopy, a przyrząd ochronny broni ręce obsługującego od okaleczeń.

Ceny tłoczek rozumieją się wraz z aparatem ochronnym, pedałem albo urządzeniem dla zapędu motorowego lub transmisyjnego, hamulcem i przekładaczem pasa, względnie sprzęgłem frykcyjnym.

„Tłoczka“	Rozmiary w m/m				Ilość		Waga		Rozmiary skrzyni cm.	Cena
	ramy wewn.	tłoka	tarczy pasow.	koła zamach.	druków na godz.	obrotów na min.	netto kg.	brutto kg.		
Nr. 1.	270×360	285×400	250×60	780×60	1500	125	550	700	100×100×150	Według oferty

Wyrób nasz jest pierwszorzędnej jakości i nie do porównania z wyrobami konkurencyjnemi.

Z powodu zmian konstrukcyjnych i ciągłych ulepszeń jest podana rycina dla wykonania nieobowiązującą. — Ceny zależne są od każdorazowych panujących warunków gospodarczych.

PRZEGLĄD PAPIERNICZY

Organ Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych w Poznaniu.

Z Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych.

W dniu 2 bm. o godz. 7 wieczorem odbyło się zebranie Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych w Poznaniu pod kierownictwem p. Bartscha. Zebranie zwołano głównie celem zatwierdzenia nowych cen, ustalonych uprzednio przez Komisję cennikową na podstawie szczegółowych badań cen fabrycznych wzgl. hurtowych. Zwyżka jest znaczną, cenę detaliczną ustalono według wymogów cen fabrycznych, skaczących w górę szalenie.

Cennikiem detalistów zajmują się z zainteresowaniem także firmy z innych dzielnic Polski, świeżo firma Ostrowski z Łodzi.

Walne zgromadzenie roczne wszystkich członków Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych odbędzie się dnia 2 września rb. w Poznaniu.

Uchwalone przez Komisję cennikową i zatwierdzone z małemi zmianami przez zgromadzony zespół stowarzyszonych papierników ceny detaliczne, odtąd obowiązujące zasadniczo, są następujące:

CENNIK

(Przedruk wzbroniony przez Stow. Polskich Kupców Papierniczych).

Papier koncept. 10 kg.	350.—	mk.
„ „ 10 „ linjow.	400.—	„
„ kancelar. 12 „	500.—	„
„ „ 12 „ kratk. i linjow.	550.—	„
„ „ 12 „ z rubryk.	600 —	„
„ kupiecki 4⁰ (20 kg.)	450.—	„
„ „ 8⁰ (20 kg.)	250.—	„
„ biletowy	250.—	„
„ „ w teczkach $^5/_5$	1200.—	„
Okładka szara lub niebieska 7 b	1800.—	„
„ „ „ „ 7 a	3000.—	„
Bibuła biurowa	4000.—	„
„ do filtrowania	6500.—	„
„ do kwiatów kolor.	—*—	„
„ do kwiatów krepow.	4500.—	„
Papier kolorowy „glacé“	1500.—	„
„ srebrny lub złoty	1300.—	„
„ pergaminowy 75×100	2000.—	„
„ pergaminowy do konserw.	—*—	„
„ do pakowania ark. 70×100	1500.—	„
„ w rolkach metr b	1500.—	„
Zeszyty po 4 ark. czyli 16 kart	1800.—	„
„ dzienniki 5 ark.	2000.—	„
„ do stenografji	1800.—	„
„ do nut	2200.—	„
„ do zadań 4⁰	—*—	„
„ do zadań 8⁰	2000.—	„
Zeszyciki 8⁰ linjow. 2 arkusze	1000.—	„
„ 8⁰ linjow. 4 arkusze	1800.—	„
Zeszyty do rysunków 12 kart	4500.—	„
„ do rysunków	—*—	„
Bloki do rysunków szare	3000.—	„
„ do rysunków białe	4500.—	„
Okładki do zeszytów (cienkie)	300.—	„
Etykiety do zeszytów niegum.	—*—	mk.
„ do zeszytów gumow. białe	100.—	„
Ołówki czarne najt. (Majewskiego)	1500.—	„
„ czarne Dessin	1800.—	„
„ nieb. lub czerw. (białe trzonki)	3000.—	„
„ kopijne tańsze (fiol. drzewo)	3000.—	„
„ kopijne lepsze	4000.—	„
„ kopijne Castell (Koh-i-noor)	6000.—	„
Węgle do rysunków Janus	2500.—	„
Rysiki tanie	300.—	„
„ (białe) mleczne	500.—	„
Tablice na 3 do 5 linji	12000.—	„
„ na 4 do 6 linji	16000.—	„
„ na 5 do 7 linji	22000.—	„
Kredki pastel. 6 szt.	1800.—	„
„ pastel. 12 szt.	3000.—	„
Farbki w kaw. „Iskry“ okr.	2000.—	„
„ w kaw. „Iskry“ srebr. i złot.	4500.—	„
Gumy prawdz.	—*—	„
„	—*—	„
Pióra szkolne nr. 45-61	300.—	„
„ 0,75	400.—	„
„ Bremeńskie	400.—	„
„ z kulką	500.—	„
„ „Ly“ i ścięte	500.—	„
„ do ronda	500.—	„
Koperty kupieckie kolorowe	200.—	„
„ kupieckie białe	300.—	„
„ biletowe białe	300.—	„
„ urzędowe $^1/_2$	250.—	„
„ do akt długie	300.—	„
Formularze rach. $^1/_4$ ark.	150.—	„
„ rach. foljo jednostronne	400.—	„
„ do kasy chorych	120.—	„
„ odmeldowań policyjn.	200.—	„
Listy przewozowe pojedyńcze	400.—	„
„ „ pospieszne	400.—	„
Papier do nut 12 i 16 linj.	1200.—	„
Pocztówki blanko	150.—	„
Telegramy Kościuszkowskie	2500.—	„
Tel. Tow. Czyt. Ludow. i Czyt. dla Kob.	2500.—	„
Karty do gry 32 l.	25000.—	„
„ do gry 52 l.	35000.—	„
„ z widokami Poznania	800-1000.—	„
„ artystyczne	od 1000.—	„
Trzonki (najtańsze)	od 900.—	„
Papier gumowy w rolkach	500.—	„
Teki do listów (registratory) 4⁰ z futerałem	40000.—	„
„ do listów (registratory) 2⁰ z futerałem	50000.—	„
Skorowidze do tek	4500.—	„
Skoroszyty foljo 8 cm.	4500.—	„
Dziurkacze	—*—	„
Kalka do maszyny 2⁰	800.—	„
„ ołówkowa w arkuszach	1000.—	„
Spinki do listów małe	3500.—	„
„ do listów większe	4000.—	„
Pinetki I.	4500.—	„
„ II.	5500.—	„
„ III.	6000.—	„

Poduszeczki do stempli 0		10000.—	mk.
„ do stempli I.		16000.—	„
„ do stempli II.		25000.—	„
Lak czerwony do listów funt		90000.—	„
„ do pakowania laska		6800.—	„
Kolebacze 7 1/2 ctm.		—*—	„
Atrament bankowy Leszczyńskiego	1/1	45000.—	„
„ „ „	1/2	30000.—	„
„ „ „	1/4	20000 —	„
„ „ „	1/8	12000.—	„
„ „ „	1/16	7500.—	„
„ „ „	1/32	4500.—	„
Atrament kopjowy Leszczyńskiego	1/1	55000.—	„
„ „ „	1/2	35000.—	„
„ „ „	1/4	25000 —	„
„ „ „	1/8	15000.—	„
„ „ „	1/16	8500.—	„
„ „ „	1/32	5000.—	„
Tusz do rysowania czarny płynny		5000.—	„
„ do rysowania kolorowy płynny		6500.—	„
„ do stempli czerw.		9000.—	„
Flirt Salonowy		—*—	„
Kreda 12 szt.		—*—	„
Agendy „Pol" małe		12500.—	„
Agendy „Pol" duże		— —	„
Albumy miasta Poznania		10000.—	„
Kalendarze wieczne		15000.—	„

Uwaga: Rubryki oznaczone gwiazdką oznaczają, że na towary te nie wyznaczono cen zasadniczych, gdyż towary te są wyczerpane. Kto je posiada, ten ceny może pobierać według własnego uznania, dowolnie. Za karty ilustrowane artystyczne wogóle wolno brać ceny dowolne.

Z rynku papierniczego

Francja. Pokup papierów nieco osłabł, ceny cośkolwiek zmalały. Fabryki papieru znajdują się w pełnym biegu.

Włochy. Pomimo słabego ruchu po fabrykach celulozy ceny nie zmalały, a to wskutek wysokich wydatków za robociznę i takich cen za węgiel. Notowano, cif Tryjest, obecnie: celuloza przednia 220, przednia niebielona 150 do 160, łatwa do bielenia 160 do 170 lirów. Import austrjackiej i czeskiej celulozy przewyższa obecnie import z innych krain. — Cena za włókno drzewne niestała; przed kilku miesiącami podskoczyła o 10, na 70 do 80 lirów, obecnie panuje tendencja zniżkowa. Zapotrzebowanie krajowe obecnie pokryte, przeważnie przez krajowe młyny papiernicze, w ostatnich czasach w rozmiarze wielkim powiększone. Ceny za papiery nie uległy wielkim zmianom. Eksport papierów włoskich w krajach orjentalnych ucierpiał znacznie wskutek konkurencji szwedzkiej i holenderskiej. Włoskie fabryki papieru w pewnym stopniu ograniczyły produkcję.

Anglja. Pokup papierów ociężały, ceny nieco wzrosły, tylko popyt na papier gazetowy ożywiony. — Papiery wyrabiane z domieszką cieczy kauczukowej bywają coraz więcej kupywane.

Czechosłowacja. Położenie w przemyśle papierniczym nadal krytyczne. Praskie fabryki papieru, których kapitał akcyjny wynosi 8 miljonów koron czeskich, miały za 1922 rok operacyjny 1 800 000 koron czeskich deficytu.

W Pradze powstała spółka akcyjna z kapitałem zakładowym 16 000 000 koron czeskich celem urządzenia w Rusi podkarpackiej fabryki papieru.

Węgry. Pomiędzy spółką akcyjną „Węgierski przemysł papierniczy" a jej głównym wierzycielem „Czeski Bank Rolniczy" toczą się układy w kierunku sanacji długów. Wynikłe z tego powodu pogłoski o założeniu nowej fabryki papieru we Węgrzech okazały się mylne.

Finlandja. Zastój w przemyśle papierniczym postępuje; papiery finlandzkie na rynku zagranicznym coraz mniej zyskują nabywców, gdyż ceny stały się niekonkurencyjnemi. Jedna fabryka papieru po drugiej ogranicza produkcję. Popyt za papierem gazetowym rzekomo normalny, atoli ofiarowane ceny wydawają się finlandzkim fabrykantom papieru wcale a wcale niewystarczające. Popyt na cienkie papiery drukarskie, do niedawna bardzo ożywiony, zmalał do cna. Pokup papierów przednich bardzo oziębły.

Na wewnętrznym rynku zbytu papierów ceny zniżono. Stowarzyszenie papierników „Finska Papperskontoret" obniżyło w tych dniach cenę za papier gazetowy dla konsumentów krajowych o 20 fenygów finlandzkich na kilogramie, a cenę za inne papiery o niecałe 5 procent.

Norwegja. Ruch na rynku papierniczym jest normalny, ceny niezmienione. Również cena za masę papierniczą nie uległa zmianie.

Szwecja. Zbyt masy sulfitowej doskonały, popyt na masę sulfitową nikły, włókno drzewne nie uległo żadnej zmianie tak pod względem popytu jakoteż i ceny.

Danja. Cło na dowóz papierów fotograficznych podwyższono z 0,30 na koronę duńską za kilogram.

Rosja. Według urzędowego bolszewickiego sprawozdania sprowadzono w 1922 roku do Rosji 2 300 000 pudów papieru. Szczególnie importowano papier gazetowy i drukarski, potrzebny do druku książek. Papierów przednich nie sprowadzano. W pierwszych miesiącach roku latosiego importowała Rosja dotychczas 250 000 pudów wspomnianych papierów; centralny trust papierniczy zamówił był za granicą 350 000 pudów papieru. Obecnie toczą się układy z trustem papierniczym we Finlandji o dostawę 500 000 pudów papieru gazetowego. Zapotrzebowanie papieru gazetowego i księgowego na rok bieżący w Rosji oceniają w przybliżeniu na miljon pudów.

Dowóz papieru do Rosji odbywał się dotychczas z Estonji, Szwecji i Niemiec, które to kraje udzielały bolszewikom kredytu. — Nowo ustanowione stawki celne na dowóz papieru do Rosji są daleko niższe aniżeli poprzednie.

Niemcy. Ministerstwo gospodarki krajowej ustaliło cenę za papier gazetowy od 15 lipca na 7 600 mk. za kilogram, tymczasem fabrykanci papieru cenę tę podwyższyli za dostawy w drugiej połowie lipca na 7910 mk. za kilogram.

Ceny za masę papierniczą wynosiły w lipcu: za normalne suche włókno drzewne 285 000; za pośledniejszy niebielony błonnik roślinny 739 900, za przedni niebielony błonnik roślinny 760 000, za pośledniejszy bielony błonnik roślinny 1 031 300, za przedni bielony błonnik roślinny 1 080 520 marek niemieckich za 100 kilogramów.

Notatki

Pabjanicka Fabryka Papieru „Rob. Saenger", Sp. Akc., Warszawa. Firma ogłosiła bilans na 31 grudnia

1922 r. figurujący w stanie czynnym i biernym sumą 6 420 438 154,87 marek. Place i budynki określono sumą 218 400 478,41 marek, maszyny i urządzenia 478 370 979,24 mk., wyroby gotowe i półfabrykaty 1 034 978 664 mk., surowce i magazyny materjałów 2 077 849 795 mk. Kapitał zakładowy wynosi 600 miljonów mk., zapasowy 28 089 167,41 mk., amortyzacyjny 1 521 244 917 mk., fundusz rezerwy specjalnej 34 500 mk. Do podziału przez walne zgromadzenie pozostał zysk z 1921 roku wynoszący 49 089 101,05 mk., a z 1922 roku 2 620 469 856,41 marek czyli razem 2 669 558 957,46 marek.

Walne zgromadzenie akcjonarjuszów odbyło się 25 maja br., które zatwierdziło bilans i sprawozdanie zarządu oraz uchwaliło czysty zysk wynoszący 2 miljardy 669 miljonów 558 957 marek i 46 fenygów przeznaczyć na cele następujące: Kapitał zapasowy 243 872 846,59 mk., cele społeczne 50 000 000 mk., tantjemy dla zarządu 237 miljonów mk., wynagrodzenie członków komisji rewizyjnej 3 miljony mk., dywidendę półtora miljarda mk., na następny okres rachunkowy (rok bieżący) 635 026 110 marek i 87 fenygów.

„M. Leszczyński i S-ka“, Sp. Akc., Warszawa. Firma ogłosiła bilans za rok operacyjny 1922, figurujący w stanie czynnym i biernym sumą 215 291 500,28 mk. Nieruchomość fabryczną określono sumą 11 241 336, urządzenia i maszyny 48 979 104,50, zapasy towarów 23 611 762, budowę huty szklanej 5 098 000, konto dłużników 65 622 269,57 mk. Kapitał zakładowy wynosi 100 000 000, zapasowy 588 174, amortyzacyjny 517 590 mk. Ogólny dochód wynosił 113 228 182,33 mk. Czysty zysk wynosił 47 134 395,74 mk. i został podzielony jak następuje: na amortyzację nieruchomości fabrycznej 224 826, na amortyzację maszyn i urządzeń fabrycznych 4 897 910, na kapitał zapasowy 4 713 439, na wynagrodzenie zarządu 4 000 000, na wynagrodzenie komisji rewizyjnej 1 250 000, na dywidendę (40%) za 1922 rok 22 600 000, na rezerwę podatkową 8 400 000, na cele społeczne 1 000 000, na rok 1923 do przeniesienia 48 220,74 marek.

Górnośląska Fabryka Celulozy, Sp. Akc. w Czułowie. Firma ogłosiła bilans figurujący w stanie czynnym i biernym sumą 751 992 444,95 mk. p. Kapitał zakładowy wynosił 20 000 000 mk. niem., zysk netto określono sumą 170 785 733 mk. niemieckich. Zysk ogólny wynosił 632 205 877,90 mk. p. i składał się: z sprzedaży celulozy 627 713 946,90, z sprzedaży ługu 4 491 646, z różnych wpływów 285 marek polskich. Ogłoszony bilans jest na dzień 31 grudnia 1922 roku.

„Pap“, Centrala papieru i druków, Spółka z o. o., Katowice. Firmę zapisano do rejestru handlowego sądu powiatowego w Katowicach. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest zakup i sprzedaż papieru wszelkiego rodzaju, materjałów pisemnych i biurowych hurtownie i detalicznie oraz urządzanie warsztatów w zakres papiernictwa wchodzących. Zawiadowcami spółki są: kupcy Teodor Ludyga i Jan Flieger oraz dyrektor banku Tomasz Kowalczyk, wszyscy z Katowic.

Polskie Towarzystwo Księgarni Kolejowych „Ruch“, Sp. Akc. Firma ogłosiła bilans na 31 grudnia 1922 roku, figurujący w stanie czynnym i biernym sumą 389 833 661,38 mk. Kapitał akcyjny wynosi 30 000 000, kapitał zapasowy 6 383 189,34 mk. Rezerwy na amort. nieruch. wynoszą 3 151 207,79, na należności wątpliwe 7 661 811,70, na podatki 20 000 000 mk. Ogólny zysk wynosił 530 156 065,35 mk. i składał się: z pozostałości zysków z 1921 r. 18 525 mk., z zysku na towarach 487 091 247,64 mk., z zysku na reklamach 43 042 814,21 mk., z różnych wpływów 3 478,50 mk. Czysty zysk wynosił 62 401 159,65 mk. i został podzielony jak nast.: na kapitał zapas. 2 901 159,65, na dyw. 22 500 000, dla rady nadzorczej 10 000 000, na gratyfikację dla pracowników 20 000 000, na cele społeczne 7 000 000 marek.

Księgarnia Naukowa, Polskie Tow. Pedagogiczne we Lwowie, M. Arct w Warszawie, Sp. z o. o. we Lwowie. Na walnem zgromadzeniu członków, odbytem 15 lipca br., uchwalono powiększyć kapitał udziałowy o 76 000 000 mk., to jest z 24 000 000 na 100 000 000 marek. Celem wykonania tej uchwały rada nadzorcza i zawiadowstwo Księgarni Naukowej rozpisały subskrypcję na kapitał powiększony, wynoszący 76 miljonów marek.

„Atlas“, Sp. Akc. Kartograficzna i Wydawnicza we Lwowie wypłaca za rok 1922 dywidendy 20 proc. w Warszawie, Książnica Polska, T. N. S. W., Nowy Świat 59.

Samouczek pomocniczego języka międzynarodowego Esperanto w dziesięciu lekcjach, układu dypl. profesora L. Kronenberga, polecony przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów (Dziennik Urzędowy nr. 30 z roku 1922), ukazał się świeżo w nakładzie trzecim. Cena 6000 mk. Skład główny: Księgarnia Bydgoska Posłuszny i Gieryn, Bydgoszcz, Plac Teatralny, 3.

Dla filatelistów. Czwarta międzynarodowa wystawa znaczków pocztowych odbędzie się w Wiedniu od 1 do 9 września 1923 r. w salach Doroteum. Protektorat nad wystawą objął prezydent Hainisch. Wystawa, jak donoszą, zapowiada się doskonale i przewyższy wystawę z roku 1910. Szczególnie interesująco zapowiada się wystawa okazów starożytnych, austrjackich i węgierskich. Zgłoszenia wystawców przyjmuje Wiktor Pessiok, Wiedeń VII, ul. Schottenfeldgasse 66. Informacyj udziela Józef Baumgarten, Wiedeń I, Wollzeile 32.

W czasopismach politycznych czytamy: Idąc za przykładem Irlandji, także Egipt uzyskawszy pozory niepodległości, postanowił wydać własne znaczki pocztowe z podobizną obecnego króla Fuada. Zdarza się poraz pierwszy w historji kraju Faraonów, że puszczona jest w obieg podobizna panującego.

Z firm szwedzkich. Wielka, od 1802 r. istniejąca firma eksportowa dla papieru, masy papierowej i maszyn papierniczych Ekman & Co. w Gotenburgu (Göteborg) przeszła na własność spółki akcyjnej, w której dotychczasowym właścicielom Karolowi Ekman i O. Kjellström przyznano za 3 miljony koron 6 procentowych akcyj uprzywilejowanych i za 996 000 akcyj zwykłych. (Firma rzeczona nie jest identyczną z założoną w roku 1916 z kapitałem zakładowym 400 000 koron Ekmans Exportaktiebolag w Göteborg).

Ogłoszenia w sierpniu: 1/1 strona 200 000 mk., 1/2 str. 100 000 mk., 1/4 str. 50 000 mk., 1/8 str 25 000 mk., 1/16 str. 12 500 mk. — Na str. I okł. 100%, na str. II, III i IV okł. 50% więcej. Dla poszuk. posad 50% opustu. Numery okaz. i dowod. opłaca się. Ogłosz. przyjm. się do środy rana godz. 9.
Uwaga: Każdorazowa podwyżka cen ogł. obowiązuje wszystkie już przyjęte ogł., bez uprzedn. zawiad.

Przedpł. miesięczn. z przesyłką pod opaską 6000 mk. Numer pojedyńczy 2000 mk.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 202 869.
Nakładem „Hurtowni Drukarskiej“, Tow. Akc. w Poznaniu, Stary Rynek nr. 4. Telefon 2555.
Redaktor „Przeglądu Graficznego“ Teodor Kryg
Redaktor „Przegl. Papiern.“ Fr. Wojciechowski
w Poznaniu.

Drukarnia Polska T. A. w Poznaniu.